Okoliš i održivi razvoj – pitanja iz cijelog gradiva do 2014/2015

- 1. 80-tih godina ozonska rupa se pojavila: iznad Antartike
- 2. A koji pristup ako ništa drugo ne ide (za smanjenje optada)? odlagati otpad
- 3. Agencija za zaštitu okoliša: prikupljanje podataka
- 4. Agenda 21 je: medunarodni program
- 5. Ako objekt ima površinu <400 m² ne treba: studija od utjecaju na okoliš (SUO)
- 6. Ako su granične vrijednosti povezane sa sastavom proizvoda ili proizvodnim postupkom, radi se o kojoj tvrdoj mjeri? **O tehničkim standardima kakvoće okoliša**
- 7. Analiza materijalnih tokova u ekonomskom sistemu ukazuje na: na njihovu izrazitu disipativnost
- 8. Aspekt okoliša iz ISO 14000: razne aktivnosti i procesi koji mogu utjecati na okoliš
- 9. Atmosfera je važna jer: regulira temperaturu i štiti od štetnog zračenja
- 10. BAT je: korištenje najboljih raspoloživih tehnologija (Best avalible tehniques)
- 11. Bazelska konvencija je o kontroli kretanja i odlaganja: opasnog otpada
- 12. Bilanca energije sunčevog zračenja je približno: 30% ulaznog sunčevog zračenja se reflektira u svemir, 20% se apsorbira u atmosferi Zemlje, 50% se apsorbira na površini Zemlje
- 13. BREF (bilo je pitanje kome se obratiti za nešto): referentni dokumenti BAT-a
- 14. Cilj EU CARDS projekta je: usklađivanje propisa iz područja PUO za RH
- 15. Čime su se zamijenile termoelektrane na mazut nakon naftne krize: nuklearnim elektranama
- 16. Čovječanstvo je probilo granice: izumiranja vrsta
- 17. "Da bi se izbjegao, odnosno smanjio rizik ili opasnost po okoliš, pri planiranju ili izvođenju zahvata treba primijeniti sve raspoložive mjere zaštite okoliša" je definicija: **načela predostrožnosti**
- 18. Da nema "pozitivnog" efekta staklenika temperatura bi bila manja za koliko stupnjeva? 33
- 19. Današnji sadržaj kisika u atmosferi postignut je prije: 350 milijuna godina
- 20. Dokument u kojem se opisuje zahvat i njegov utjecaj na okoliš, kao i mjere za zaštitu okoliša koje treba primijeniti kako bi se utjecaje svelo na najmanju moguću mjeru je: **Studija utjecaja na okoliš**
- 21. Dokument važan za oblikovanje prostorne politike država članica donesen 1999. je: **ESDP (European Spatial Development Perspective)**
- 22. Dokument zaštite okoliša (zaštite okoliša) čija svrha je sprječavanje i ograničavanje mogućih ekoloških nesreća ili iznenadnih događaja je: **Plan intervencija u zaštite okoliša**
- 23. Društveno odgovorno ponašanje u tvrtkama: dobrovoljno se odlučuje na postupke korisne za društvo i okoliš
- 24. Državna institucija kojoj je primarna zadaća financiranje aktivnosti u zaštiti okoliša zove se: **fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost**
- 25. Državni zavod za zaštitu prirode bavi se: stručnim poslovima zaštite prirode
- 26. Eco-labeling je: **usmjeren na tržište**
- 27. Eko-djelotvornost je usmjerena na: održanje ekonomičnosti i smanjenje utjecaja na okoliš
- 28. Eko-djelotvornost maksimizira omjer: učinak po trošku
- 29. Eko-djelotvornost zagovara: redukciju potrošnje prirodnih resursa uz ekonomsku djelotvornost
- 30. Eko-djelotvornost: ostvarivanje ekonomskih prednosti uz očuvanje okoliša
- 31. Ekologija je: znanstvena disciplina koja se bavi proučavanjem ekosustava
- 32. Ekološki otisak (footprint) je rezultat postupka kojim se određuje iznos: **biološki produktivne površine potrebne da zadovolji sve potrebe jedinke**
- 33. Ekološki pristup koji je orijentiran na očuvanje neobnovljivih izvora radi ekonomskih razloga je: resursno-ekonomski pristup
- 34. Ekološki pritisak ekonomskih aktivnosti na globalnoj razini: **naglo smanjuje ključne regulativne funkcije eko-sistema**
- 35. Ekonomija je: otvoreni podsistem ekosistema

- 36. Element planiranog zahvata koji sprječava, smanjuje ili uklanja negativne posljedice na okoliš ili pruža korist za okoliš naziva se: **mjera zaštita okoliša**
- 37. EMAS uredba uključuje: tijela za akreditaciju (HAA)
- 38. Energetska efikasnost (EE) ekonomskog sistema u prosjeku je: veća je od EE ekosistema
- 39. E-otpad nije: razgradiv
- 40. E-otpad uključuje: električki otpad i elektronički otpad
- 41. ESDP je: integralna multisektorska strategija
- 42. Europska povelja prostornog planiranja je: Terromolinska povelja
- 43. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost bavi se: **financiranjem programa i projekata vezanih za okoliš i energetsku učinkovitost**
- 44. Gdje su navedene BAT? u BREF-u (BAT Reference Document)
- 45. Geolog M.K. Hubbert je predvidio da na bilo kojoj geografskoj lokaciji, od jedne bušotine do cijelog planeta, proizvodnja nafte u vremenu tvori: **krivulju zvona**
- 46. Glavni je problem zaštite okoliša prema GEO-2000: klimatske promjene
- 47. Identifikacija, sakupljanje, procjena, analiza, izvještavanje i korištenje materijala i informacija koji se odnose na tok energije, i na pitanje životne sredine kao i ostale troškove koji se odnose na životnu sredinu u jednom poduzeću: **obračun upravljanja okolišem (EMA)**
- 48. Industrijska ekologija: ono za kruženje tvari u prirodi bez otpada
- 49. Inspektor nadzire: osobe koje su obvezne provoditi mjere i aktivnosti zaštite okoliša
- 50. Je li scoping obvezan? ne, nikad
- 51. Jedno od temeljnih načela na kojima je temeljena politika zaštite okoliša je princip 4R. To uključuje sljedeća 4 elementa: **reduce**, **reuse**, **recycle** i **replace**
- 52. Jesu li mjere zaštite sadržane u prostornim planovima? ima ih dosta, za većinu aspekata okoliša
- 53. Kad se događa PUO? prije izdavanja lokacijske dozvole
- 54. Kako se naziva pristup proizvodnji sa ciljem održavanja ekonomičnosti i smanjivanja utjecaja na okoliš? **Eko-djelotvornost**
- 55. Kakvo je djelovanje ultraljubičastog zračenja? **Ultraljubičasto zračenje je zdravo do određene granice, kada postaje štetno**.
- 56. Koja institucija u RH prikuplja i prezentira javnosti sve informacije bitne za zaštitu okoliša? **Agencija za zaštite okoliša**
- 57. Koja karakteristika ne pripada e-otpadu? Razgradljiv
- 58. Koja konvencija dolazi na snagu 1992.? Bazelska (kontrola kretanja i odlaganja opasnog otpada)
- 59. Koja od navedenih je najbolja opcija gospodarenja otpadom? prevencija
- 60. Koja razina geološke istraženosti određuje resurs (u odnosu prema rezervama)? Spekulirano
- 61. Koje je najskuplje, ali najbolje rješenje? Sprječavanje nastanka
- 62. Koje je središnje tijelo državne uprave u čijem su djelokrugu poslovi zaštite okoliša RH? MZOPUG
- 63. Koje od navedenog nije dobrovoljna ekološka opcija? procjena utjecaja na okoliš
- 64. Kojem faktoru razvijenost kapitalističkih društava u konačnici ovisi: prirodni resursi i energija
- 65. Koji aspekt je najvažniji kod gospodarenja otpadom? opasnost
- 66. Koji dio nije iz dijela EMS-a: **previdi**
- 67. Koji dokument je tipičan u poduzećima koja žele imati EMS? izvještaj o okolišu
- 68. Koji dokument povezujemo s tvrtkama? politika zaštite okoliša
- 69. Koji je dokument važan za gospodarenje otpadom? politika zaštite okoliša
- 70. Koji je postupak najuže vezan za načelo predostrožnosti: procjena utjecaja na okoliš
- 71. Koji je temeljni dokument prostornog uređenja RH? SPU (strategija prostornog uređenja države)
- 72. Koji plinovi oštećuju ozonski omotač? klor, fluor...
- 73. Koji plinovi spadaju u "TOOO"? (tvari koje oštećuju ozonski omotač) haloni, freoni
- 74. Koju familiju ISO propisa zovemo ekološkim standardima? **14000**
- 75. Koliki je udio e-otpada u komunalnom otpadu? 5%
- 76. Koliko % ozona je trenutno iznad Antartike u odnosu na 1975.? **33**%
- 77. Koliko će se u prosjeku podignuti temperatura do kraja stoljeća: **4-6°C**
- 78. Koliko je porasla industrijska proizvodnja od 1890.-1990.: 40 puta
- 79. Koliko se otpada godišnje po osobi stvara u RH? 350 kg
- 80. Komunalni otpad i bogatstvo su: u visokoj pozitivnoj korelaciji

- 81. Korist za okoliš naziva se: mjera zaštita okoliša
- 82. Krug u sustavu EMS: PCDA (Plan -> Check -> Do -> Act), nema pripreme
- 83. Kyoto protokol se tiče: klime
- 84. Kyoto protokolom industrijski razvijene zemlje trebaju smanjiti emisije za: **5% u razdoblju od 2008.- 2012. u odnosu na baznu 1990.g**
- 85. Kyotski protokol: za koliko je postavljen cilj smanjenja za industrijalizirane države svijeta? **za 5% u** razdoblju od **2008.** do **2012.** godine u donosu na baznu **1990.** godinu
- 86. Manjak kapaciteta to jest "manjak instalirane snage" odnosi se na: **razliku instalirane snage i predviđene potrošnje električne energije**
- 87. Meka mjera zaštite okoliša nije: Praćenje stanja okoliša (monitoring)
- 88. Meke mjere zaštite okoliša zapravo su: dobrovoljne
- 89. Monitoring je: praćenje stanja okoliša
- 90. Montrealski protokol se tiče: atmosfere
- 91. Može li inspektor provesti upravni postupak: da, kad se utvrdi povreda odredbi
- 92. Na indeks ljudske razvijenosti ne utječe: stupanj urbanizacije
- 93. Na slučajeve moguće ekološke nesreće, izvanredne događaje i opasnosti za život i zdravlje ljudi odnose se: **planovi intervencija**
- 94. Načelo "jake održivosti" podrazumijeva: komplementarnost prirodnog i antropogenog kapitala
- 95. Najveći proizvođač rijetkih materijala je: Kina
- 96. Najviše raširena metoda zbrinjavanja otpada je: odlaganje
- 97. Negativne eksternalije su: troškovi privatnih proizvodnih aktivnosti koji se prenose na društvo, na druge ekonomske subjekte ili na prirodu
- 98. Novi zakon zaštite okoliša: prenosi pravnu stečevinu EU u hrvatsko zakonodavstvo
- 99. Od nacionalnih parkova, izaberi jedan park prirode: Velebit
- 100. Održivi razvoj je prije svega: svjetonazor i način na koji razmišljamo
- 101. Oko koje godine je prijeđena 1 milijarda ljudi? 1800
- 102. Okolina je: priroda i od čovjeka stvoreno
- 103. Opasan otpad karakterizira: zapaljivost
- 104. Optimalan raspored ljudi, dobara i djelatnosti na nekom teritoriju je: prostorni plan
- 105. Otpad prema mjestu proizvodnje: komercijalni, poljoprivredni, kucni i industrijski
- 106. Otpad u kućanstvu se po razgradivosti dijeli na: organski i neorganski
- 107. Ozon se nalazi uglavnom na visinama: 15-50 km, 90% je između 20-25km
- 108. Pakiranje čini x% cijene i y% komunalnog otpada. x = 10, y = 30
- 109. Paradoks da efikasnije korištenje nekog resursa dovodi do njegovog bržeg iskorištavanja: **Jevonsov paradoks**
- 110. PCDA ne spada: štednja
- 111. Peking 1999. se tiče: dodatak na atmosferu za ozonski omotač
- 112. Peti stadij ekonomskog razvoja društva je: rasipna potrošnja
- 113. Planove intervencija donosi: vlada
- 114. Plava zastava spada u: meke mjere zaštite okoliša
- 115. Po čemu se resursi razlikuju od rezervi? ekonomskoj isplativosti
- 116. Pod što spadaju pravila koja donose ekološka društva i još neka: Socijalna ekologija
- 117. Povezanost klimatskih promjena i otpada: povezani su preko metana
- 118. Praćenje stanja okoliša: monitoring
- 119. Praćenje stanja u okolišu spadaju u: tvrde mjere zaštite okoliša
- 120. Pravo okoliša na samo sebe ili tako nešto: ekocentrična teorija o održivom razvoju
- 121. Prema utjecaju na ljudsko zdravlje i okoliš otpad se klasificira na: opasni i generalni
- 122. Prepoznavanje zahvata koji podliježu obvezi procjene utjecaja na okoliš i isključivanje onih koji ili nemaju značajnije posljedice ili imaju neke dobro poznate, lako kontrolirane utjecaje za koje nije potrebna naziva se: **Screening**
- 123. Primarne metode odlaganja otpada: spaljivanje i odlaganje
- 124. Primarne metode odlaganja otpada: spaljivanje i odlaganje

- 125. Princip predstrožnosti podrazumijeva: javnu ili korporativnu akciju na smanjivanju rizika prije nego što je dostupan potpuni dokaz o mogućoj šteti ako se ista smatra ozbiljnom ili nepovratnom
- 126. Pristup oponašanja racionalne međuovisnosti između vrsta u prirodi, gdje nema otpada ili rasipanja energije s primjenom na industrijska postrojenja nazivamo: **industrijska ekologija**
- 127. Problem održivosti je prije svega: nešto nešto ljudskog ponašanja nešto nešto
- 128. Problem održivosti konceptualizira se kroz dinamičku interakciju triju kompleksnih sistema: društvenog, ekonomskog i ekološkog
- 129. Problem s uvođenjem nilskog grgeča u Viktorijino jezero pokazuje da: **intervencija u kompleksne sustave može imati neželjene posljedice**
- 130. Proces ekonomskog rasta i razvoja u konačnici ograničen je: prirodnim resursima i energijom
- 131. Procjena utjecaja na okoliš: Predstroznost
- 132. Propisana kakvoća okoliša je: standard kakvoće okoliša
- 133. Provođenje plana (intervencija) izvode: eko-stožeri
- 134. Provođenje zaštite okoliša na način koji izaziva nerazmjerne utjecaje na stanovništvo s niskim prihodima nazivamo: **okolišni klasizam**
- 135. PUO se provodi: prije bilo kakvog odobrenja
- 136. Rast GDP-a i rast stanovništva u zadnjih XX godina: GDP je rastao brže
- 137. Razdioba nepogoda i nesreća: Paretova distribucija
- 138. Revizija IPPC dozvole svake: 3 do 5 godina
- 139. Rezerve su: ekonomski isplativ dio dobara, koji je mjeren, indicran i procijenjen.
- 140. Rezerve su: ekonomski isplativ dio dobara, mjeren, indiciran ili procijenjen
- 141. Rješenje SUO će biti izdano: nakon 30 dana
- 142. Sadržaj studije utjecaja na okoliš je: scoping (scoping je dobrovoljan)
- 143. Sastav atmosfere: dušik i kisik 99% + argon 0.9%
- 144. Screening je: procjena utjecaja na okoliš
- 145. SEVESO direktiva izdana je koje godine? 1982.
- 146. SEVESO II direktiva izdana je koje godine? 1996.
- 147. SEVESO II ima kao cilj: prevencija velikih industrijskih nesreća
- 148. Sistem je: skup različitih, međusobno povezanih dijelova koji čine funkcionalnu cjelinu odvojenu od okoline
- 149. Središnje i najviše upravno tijelo koje se pojavljuje u ulozi inicijatora i voditelja projekata koji se izravno tiču okoliša, prirode i održivog razvoja je: **Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG)**
- 150. Stabilnost ekosistema ovisi o: opruživosti i otpornosti na perturbacije
- 151. Stadiji naftne krize su: **trenutni, kronični i završni (poremećaji u opskrbi, kronični poremećaji, nestanak)**
- 152. Standardi kakvoće okoliša, procjena zahvata na okoliš, prostorni planovi, planovi intervencija i praćenje stanja u okolišu spadaju u: **tvrde mjere zaštite okoliša** (dakle, ono što se mora!)
- 153. Strategija održivog razvitka RH, Plan zaštite okoliša RH, Program zaštite okoliša (zaštite okoliša) i Izvješće o stanju okoliša su: **Dokumenti zaštite okoliša**
- 154. Strategija zaštite okoliša: politika
- 155. Studija utjecaja na okoliš: onaj dokument u kojem sve piše
- 156. Sve vezano uz monitoring propisuje: Vlada
- 157. Što je aspekt okoliša ISO 14000: različiti procesi i aktivnosti koje utječu na okoliš
- 158. Što je manjak instalirane snage ili manjak kapaciteta: razlika instalirane snage i električne energije
- 159. Što je SPU? Strategija prostornog uređenja
- 160. Što ne spada u PDCA ciklus? (plan-do-check-act) predvidi
- 161. Što NE spada u tvrde mjere zaštite okoliša: znak zaštite okoliša i deklaracije
- 162. Što NIJE među glavnim problemima Hrvatske u nekakvom razvoju: postavljanje industrijskih zona
- 163. Što nije potencijalna korist sustava upravljanja okolišem? Uvođenje eksternog troška
- 164. Što od navedenog karakterizira opasni otpad? Reaktivnost
- 165. Što od navedenog ne spada u načela zaštite okoliša? (ponuđeni: preventivnost, očuvanje bioraznolikosti, održivi razvoj...) održivi razvoj

- 166. Što od navedenog nije alat za kvantifikaciju utjecaja na okoliš: sustav upravljanja okolišom (EMS)
- 167. Što od navedenoga nije alat za upravljanje održivim razvojem (EMS)? **IEC, a ni ISO (alati su EMA, CSR, EIA, LCA)**
- 168. Što prvo treba pokušati učiniti u postupka smanjenja otpada? Spriječiti nastanak
- 169. Što se događa prvo? Lokacijska dozvola prije gradnje
- 170. Što se ne gleda u indeksu razvijenosti: stupanj urbaniziranosti
- 171. Temeljni dokument prostornog planiranja je: strategija prostornog planiranja
- 172. Teži se k: smanjivanju broja potrebnih dozvala
- 173. Tko je na razini države glavni za prikupljanje podataka iz okoliša? Agencija za zaštitu okoliša
- 174. Tko je obavezan izgraditi plan gospodarenja otpadom? **Poduzeća koja proizvode više od propisane količine otpada**
- 175. Tko je odgovoran za SUO? pravna osoba registrirana za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša
- 176. Tko kaže OK na temelju SUO? komisija
- 177. Tko osigurava financijska i druga sredstva za unaprjeđenje sustava zaštite okoliša? vlada
- 178. Tko podnosi zahtjev za PUO: nositelj projekta koji može utjecati na okoliš
- 179. Tko predlaže kome odgovarajuća polazišta za održivi razvoj i zaštitu okoliša? vlada saboru
- 180. Tko pribavlja SUO? nositelj namjeravanog zahtjeva
- 181. Tradicionalno ekološko djelovanje usmjereno je na: Premještaju onečišćenja iz medija u medij
- 182. U ekonomiju stabilnog stanja ne spada: ekonomski rast
- 183. U Hrvatskoj emisiji stakleničkih plinova najviše doprinose: energetičari
- 184. U kojem protokolu je dogovoreno smanjenje štetnih tvari za atmosferu: montrealski protokol
- 185. U kojem se dijelu atmosfere događaju sve vremenske pojave? troposferi
- 186. U kojoj se dekadi trenutno nalazimo? UN dekada obrazovanja za održivi razvoj (2005-2014)
- 187. U koliko skupina se dijeli e-otpad? 10
- 188. Udio e-otpada u komunalnom otpadu: 5%
- 189. Uključivati javnost? svakako
- 190. Urbanizacija je: povećanje udjela gradskog stanovništva u ukupnoj populaciji.
- 191. UV-C kroz atmosferu: potpuno se zaustavlja na gornjem sloju atmosfere gdje se odbija o sloj kisika i ozona
- 192. Uz sadašnju potrošnju per capita i .... na zapadu... je li to dugoročno održivo: nije
- 193. Vrijednosti UV indeksa 8, 9 i 10 označuju: vrlo visoku opasnost od UV zračenja
- 194. Za ekocentrično društvo ne vrijedi: ljudska domišljatost može riješiti sve ekološke probleme
- 195. Za vanjskog promatrača, kompleksni sustavi poput ekologije i ekonomije imaju u osnovi: **nepredvidivo ponašanje**
- 196. Zasićenost Zemlje ljudima na neograničeno vrijeme: ovisi o per capita materijalnoj potrošnji
- 197. Zaštita okoliša obuhvaća skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj: **sve navedeno** (sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka štete, smanjenje šteta, povrat u stanje prije nastanka štete)
- 198. Zašto se e-otpad posebno zbrinjava? jer je složen (sastoji se od mnogo različitih materijala)
- 199. Znak prijatelja okoliša je: meka mjera zaštite okoliša